

بررسی علل اختلاف در نتایجهای تولیدی و ارائه راهکارهای
مناسب جهت جلوگیری از اختلاف آنها

تألیف: فرهنگ رحیمی

سرشناسه	: رحیمی، فرهنگ، ۱۳۴۵ -
عنوان و نام پدیدآور	: بررسی علل اختلاف در تعاونیهای تولیدی و آرایه راهکارهای مناسب جهت جلوگیری از اختلاف آنها/تالیف فرهنگ رحیمی.
مشخصات نشر	: اردبیل: کوه سنگر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۸۸ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۶۰۳-۵-
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه:ص:۸۷.
موضوع	: تعاونی‌های تولیدی -- ایران -- نمونه‌پژوهی
موضوع	: Producer Cooperatives -- Iran -- Case studies
موضوع	: تعاونی‌های تولیدی -- ایران -- اساسنامه‌ها -- نمونه‌پژوهی
موضوع	: Producer Cooperatives -- Iran -- Constitution -- Case studies
رده بندی کنگره	: HD۳۲۲۲/۱۳۹۶ ۱۴۳/۱
رده بندی دیویی	: ۶۰۹۵۵/۳۳۴
شماره کتابشناسی	: ۴۷۱۸۸۶۸

نام کتاب: بررسی علل اختلاف در تعاونیهای تولیدی و ارائه راهکارهای مناسب جهت جلوگیری از اختلاف آنها

مؤلف: فرهنگ رحیمی

ناشر: انتشارات کوه سنگر

شمارگان: ۱۰۰۰

نوبت چاپ: اول

چاپ و صحافی: محقق اردبیل

قیمت: ۱۰,۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۶۰۳-۵-

مرکز پخش:

اردبیل: انتشارات کوه سنگر (شاهنده)-کتاب فروشی‌های حوزه مدیریت در سراسر کشور

«کلیه حقوق انتشار و پخش برای انتشارات کوه سنگر و مولف محفوظ می باشد»

فهرست مطالب

۵	تقدیر و تشکر
۶	خلاصه:
۹	مقدمه:
۱۲	پیشینه نظری و پژوهش موضوع مورد تحقیق:
۲۳	ابعاد موضوع مورد پژوهش:
۲۶	روش پژوهش، جامعه و نمونه آماری:
۲۷	نتایج پژوهش و بحث:
۲۹	راهکارهای پیشنهادی:
۳۲	فصل اول: کلیات تحقیق
۳۲	۱-۱- مقدمه
۳۶	۱-۲- مسئله تحقیق:
۳۷	۱-۳- اهمیت و ضرورت تحقیق:
۳۹	۱-۴- اهداف تحقیق:
۴۰	۱-۵- مشکلات و محدودیهای تحقیق:
۴۲	فصل دوم: بررسی منابع (چهارچوب نظری و پیشینه تحقیق)
۴۳	۲-۱- تعریف تعارض:
۴۵	۲-۲- سیر تکاملی نظریه های تعارض:
۴۵	۲-۲-۱- نظریه سنتی:
۴۷	۲-۲-۲- نظریه رفتاری:
۴۹	۲-۲-۳- نظریه تعامل گرا:
۵۰	۲-۲-۴- نظریه نوین مدیریت:

۵۱	۲-۳- انواع تعارض:
۵۲	۲-۳-۱ تعارضی کارکردی و غیر کارکردی:
۵۳	۲-۳-۲ تعارضهای پنهان و آشکار:
۵۳	۲-۳-۳ رده بندی تعارضها اساس تعارضها در سازمان
۵۴	۲-۳-۴ تعارض های عمودی و افقی:
۵۴	۲-۴- فرآیند تعارض از دیدگاه مختلف:
۵۵	۲-۴-۱ فرآیند تعارض از دیدگاه کلمن:
۵۶	۲-۴-۲ فرآیند تعارض از دیدگاه پوندی:
۵۷	۲-۴-۳ فرآیند تعارض در نظریه تعامل گرا:
۶۳	۲-۵- چارچوب نظری مورد استفاده در این تحقیق:
۶۶	۲-۶- متغیرهای تحقیق (۱-۳-۱) متغیر وابسته تحقیق:
۶۷	۲-۶-۲- متغیرهای مستقل تحقیق:
۷۱	۲-۸- بررسی پیشینه تحقیق:
۷۳	فصل سوم: بررسی نتایج تحقیق و راهکارهای پیشنهادی
۷۳	۳-۱- یافته های اصلی و نتیجه گیری
۷۸	۳-۲- راهکارهای پیشنهادی:
۸۰	۳-۲-۱- راهکارهای اساسی و بنیادی ولی قابل تحقق در دراز مدت:
۸۳	۳-۲-۲- راهکارهای موقتی ولی قابل تحقق در کوتاه مدت:
۸۷	منابع و مأخذ:

خلاصه:

هدف نوشتار حاضر اندازه گیری میزان اختلاف در تعاونیهای تولیدی و شناسایی عوامل ایجاد کننده اختلاف در تعاونیهاست که برای سنجش میزان اختلاف تعاریف ارائه شده از سوی نظریه پردازان مختلف مورد بررسی قرار گرفته است و در شناسایی عوامل و زمینه های بروز اختلاف و تعارض عمدتاً از نظر تعامل گرا استفاده شده است.

اما با توجه به آنکه این نظریه ها دامنه بحث خود را به سازمانهای رسمی (چه در بخش دولتی و چه بخش خصوصی) محدود کرده اند، لذا علیرغم شباهتهای فراوان مختصات و ویژگیهای منحصر به فرد شرکتی تعاونی نیز در شناسایی علل اختلاف در تعاونیها ملحوظ نظر واقع شده است.

اساساً وجود اختلاف در میان اعضای یک گروه سازمان یا شرکتی تعاونی بصورت بالقوه غیر کارکردی و نامطلوب نیست اما وقتی علم و زمینه های پیدایش و تشدید اختلاف و تعارضها مورد مطالعه قرار نمیگیرد و برخورد با راهکارهای علمی و سازنده به فراموشی سپرده می شود اختلافات موجود تبدیل به عامل بازدارنده ای می شود که باعث رکود فعالیت و حتی انحلال شرکت های تعاونی می شود لذا لازم است میزان اختلاف و عوامل موثر بر آن با روشهای علمی مورد پژوهش قرار گیرد و راهکارهای مناسب در جهت کاهش تنشها و تعرض مخرب و منفی شناسایی و پیشنهاد

شود. در این تحقیق تاثیر متغیرهای زیر بر میزان اختلاف در تعاونیهای تولیدی مورد مطالعه قرار گرفته است میزان آشنایی اعضای تعاونی با اصول تعاون، میزان آشنایی اعضا با اساسنامه شرکت، میزان آشنایی هیئت مدیره با وظایف خود، میزان اعمال نظارت بازرسان، تشکیل مجمع عمومی عادی در موعد مقرر، تشکیل جلسات هیئت مدیره در موعد مقرر، میزان انطباق تخصص مدیر عامل با گرایش فعالیت تعاونی میزان انطباق اطلاعات و تبارب اعضای هیئت مدیره با وظایف متناسب با فعالیت شرکت، میزان تجانس جنسی و نسبی و تحصیلی اعضای هیئت مدیره و بازرسان، میزان اعمال مدیریت مشارکتی توسط مدیر عامل، میزان شرکت اعضاء در دوره ها آموزشی و تخصصی، میزان راهنماییهای ارائه شده از سوی اداره کل تعاون، سطح سود دهی شرکت در سال مالی گذشته از نظر اعضاء، میزان رضایت اعضاء از نحوه تقسیم سود خالص، تعداد اعضای شرکتهای تعاونی، میانگین سهم سود خالص و وضعیت اشتغال، وضعیت سهام، وجود نسبت فامیلی میان اعضاء و بالاخره رشته فعالیت تعاونیها.

نتایج حاصل از نوشتار حاضر نشان میدهد که میزان آشنایی اعضاء با اصول تعاونی و نیز اساسنامه شرکت، تشکیل مجمع عمومی در موعد مقرر، میزان راهنمایی های ارائه شده از سوی اداره کل تعاون، وجود فامیلی بین اعضاء میزان مدیریت مشارکتی توسط مدیر عامل، میزان رضایت اعضاء از نحوه تقسیم سود خالص، میانگین سطح سود

اعضاء و رشته فعالیت تعاونیها نقش مهمی در میزان اختلاف دارند ولی متغیرهای دیگر
تاثیر چندانی در میزان اختلاف ندارند.

www.ketab.ir

مطالعه تاریخ جوامع انسانی نشان می‌دهد که فرآیند عینی و رود انسان در کار همواره در برگیرنده تعارض و اختلاف بوده است. زیرا او نه به حکم غریزه بلکه به واسطه اندیشه و آگاهی عمل می‌کند.

این وضعیت به بهره‌مانی حالت حاد پیدا می‌کند که انسان برای تداوم حیات خویش ناگزیر از همکاری و تشکیل گروهها و سازمانها گوناگون می‌شود هر چند که دامنه اختلاف در گروههای نخستین به دلیل بالا بودن همبستگی‌های قومی و خویشاوندی پایین بود اما تدریج و با افزایش جمعیت و تشدید نیازها و ضرورت تولید بیشتر، تقسیم کار شکل پیچیده‌تری به خود گرفت و در حجم روابط انسانی افزوده شد و در نتیجه شرایط و زمینه‌های بروز تعارض با شدت و حدت بیشتر فراهم گردید.

با وقوع انقلاب صنعتی در اروپا بود که اختلاف و تنشهای انسانی شکل حادثتری به خود گرفت. زیرا ماشینی شدن وسایل تولید، بازده کارگاهها را به چنانیز برابر افزایش داد ولی در زمینه توزیع عادلانه ثروت پیشرفتی حاصل نگردید، فقر، گرسنگی، بیماری و تضادهای شدید طبقاتی آثار نامطلوب انقلاب صنعتی محسوب می‌شد که همین عوامل از نهایت زمینه‌های مناسبی برای پیدایش افکار جدید به منظور برقراری نظام نوین اقتصادی و اجتماعی فراهم نمود. آری نهضت تعاون با تلاش و پایداری

پیشگامان آن آغاز گشت و کوشش کرد که روابط اقتصادی را برپایه مناسبات انسانی استوار سازد. شعار انسان با انسان و نه انسان علیه انسان نوید مسرت بخشی بود که می توانست جامعه مضطرب بشر امروزی را به آرامش و همدلی بخواند اما استقرار تثبیت این شعار جز با تشکیل و توسعه شرکتهای تعاونی، آنهم بوسیله گروهها و افرادی که احساس نیاز به فعالیت در این سازمانها می کنند، امکانپذیر نیست.

مسائل قانونگذاری کمبود منابع مالی، کمبود یا فقدان تخصص عدم آشنایی کافی با ویژگیها و مخصات نظام اقتصادی - اجتماعی تعاون و وضعف باور به راه حل تعاون در جهت تامین بهیه، ازها جمله مهمترین مشکلات شرکتهای تعاون محسوب میشوند ولی با همه اینها نمیتوان در سرتاسر جهان در حال رشد و گسترش است.

در ایران نیز از زمان تشکیل اولین شرکت در شهر گرگان (۱۳۱۴) تاکنون شاهد تغییر و تحولات زیادی در عرضه روند توسعه تعاون هستیم.

محاسبات نشان می دهد که تعاونیهای صنعتی، معدنی و کشاورزی، از نظر جذب سرمایه شاخص تر از تعاونیهای دیگر هستند و این بر اهمیت مطالعه کم و کیف فعالیت این نوع تعاونیها که تولیدی محسوب میشوند می افزاید بررسی وضع فعالیت شرکتهای تعاونی نشان میدهد که برخی از شرکتهای تعاونی نیز همانند سایر واحدهای اقتصادی

بدلیل عدم تحقق اهداف و سایر عوامل دچار توقف فعالیت شده اند که تعاونیها غیر فعال بشمار می آیند آمارها نشان میدهند که ۲۲ درصد از کل تعاونیهای کشور در سال ۷۷ غیر فعال بوده اند که در این میان سهم تعاونیهای معدنی، صنعتی و کشاورزی به ترتیب برابر با ۲۴/۶، ۲۲/۸، ۱۷/۹ درصد کل تعاونیهای غیر فعال می باشد (عسگری، ۱۳۷۷) عوامل متعددی در رکود فعالیتهای تعاونیهای تولیدی موثر هستند یکی از آنها وجود اختلاف و تعارض در تعاونیها است و هدف از نوشتار پیش رو نیز سنجش میزان اختلاف در تعاونیهای تولیدی و بررسی عوامل موثر بر آن است که با عنایت به مطالعه ای که از نوشتار حاضر شد می توان ادعا نمود که محقق توانسته است به اهداف پژوهشی نایل گردد.

مهندس محمدعلی رضائی شریف